

постнекласичній перспективі набуває нових ознак, та становить методологічне підґрунтя новітніх наукових досліджень.

1. Войцехович В.Э. Эволюция науки: от знания к пониманию, от классического знания к постнеклассическому пониманию реальности/ В.Э.Войцехович [Электронный ресурс]. – режим доступу <http://elenakosilova.narod.ru/studia2/lovejoy.htm>
2. Гейзенберг В. Физика и философия// Гейзенберг В. – М.: Наука, 1989, – С. 3-132. Перевод с немецкого И.А. Акчурина и Э.П. Андреева
3. Степин В.С. Классика, неклассика, постнеклассика: критерии различения // Постнеклассика: философия, наука, культура: Коллективная монография / Отв. ред. Л.П.Киященко и В.С. Степин. СПб.: Издательский дом «Мирь», 2009. – С.249-296.
4. Шредингер Э. Природа и греки// Э. Шредингер – Ижевск: НИЦ «Регулярная и хаотическая динамика», 2001. – 80с.

Олена Переломова

Сумський державний університет, м. Суми

ХУДОЖНЯ ТВОРЧІСТЬ ЯК АКТ ВЗАЄМОДІЇ ЛЮДИНИ ЗІ СВІТОМ

Суспільство завжди потребувало інтелектуального, творчого потенціалу особистості. І сьогодні в епоху інтенсивної технологізації інформатизованого суспільства, єдиного глобального інформаційного простору людині конче необхідно мати можливість реалізувати свою самобутність у ставленні до інших членів суспільства і до світу в цілому. Творчість особистості – це спосіб самовираження, оприявлення своєї сутності, один із найпевніших способів подолання відчуження в соціумі, шлях до пізнання істини, бо саме у творчості розкривається цінність кожної істоти як унікальної, неповторної.

У філософії й психології творчість розуміють як діяльність, яка створює матеріальні та духовні цінності й водночас підносить творця до рівня духовного буття. У процесі самовираження відбувається олюднення світу і не лише в раціонально доцільних, але й у художніх формах. Художня творчість є вершиною людської діяльності, у процесі якої відбувається творення нової ідеальної реальності. На думку Е. Муньє, лише через художню творчість можна виразити сутність божественної трансценденції, бо лише символічна мова мистецтва має здатність поєднувати людське і божественне, проникати у внутрішній світ людини.

Художня творчість є головним моментом існування людини, вона є своєрідним діалогом між світом речей і творчою особистістю, духовним діалогом між особистістю і соціумом, якому вона повідомляє своє внутрішнє

«Я» в образах і символах. Саме пізнання й перетворення світу неможливе без індивідуальної художньої творчості, бо функціонування суспільства, доведене до автоматизму знеособлює людину і не залишає їй місця для самовияву, що суперечить людській природі, а отже, призводить до страждання особистості. Реалізація творчого потенціалу особистості є вищою формою людської активності взагалі, бо творчість є найвищою духовною діяльністю. Художня картина світу робить її життя позитивно піднесеним, освітлюючи його красою божественного світла, дає усвідомлення причетності до абсолюту. Художня творчість є актом піднесеного спілкування між духовними світами, тим єдиним засобом міжособистісної комунікації найвищого рівня, скарбницею духовного й емоційного досвіду людства в цілому. Художня творчість, на думку М. Бердяєва, є вершиною Божого творіння, тому лише творчістю можна подолати кінецьність життя через утвердження в земному житті любові, краси і добра. У моменти творення прекрасного відбувається просвітлення душі, досягнення вищого сенсу буття. Письменникові й філософу Валерію Шевчукові вдалося в художній формі образно передати цей момент:

«Біля мене сиділа біла-біла жінка. Щось неземне світилося в її обличчі – була вона чудової вроди.

– А ти бачиш мене?

– Бачу, – мовив я досить спокійно...

– Це зле, що мене бачив, – мовила. – Чи багато тобі писати?

– Спи, – м'яко шепнула вона самими губами. – Одпочинь!

– Мені буде шкода, коли закінчиш писати. *Оце намисто з літер, що прядеш, твоя єдина ниточка.* Хапаєшся за неї, бо надто боїшся.

– Чого? – я відчув, що хвилююся. – Чого можу боятися?

– Що закінчиш мандрівку в тишу житейську, – шепнула вона» [В. Шев. 1986].

Отже, художня творчість є тією специфічною діяльністю, яка здатна перетворити реальність, а також піднести й удосконалити людину-творця, змінити світ за законами краси й добра. Тому творчість, на думку М. Лосського, є моральним обов'язком кожної особистості.